

hvis denne Told skulde have været udnyttet, maatte Fabrikanten have kunnet fremstille 1 Alen Klæde eller 1 Pund Klæde for $33\frac{1}{3}$ Ø., men Produktionsomkostningerne var følgende: $\frac{5}{4}$ Pund Krasuld 50 Ø., Spindeløn for $\frac{5}{4}$ Pund Uld 22 Ø., Væveløn for 1 Alen 5 Ø., Farveløn 18 Ø., i alt 95 Ø. Saa bliver der 5 Ø. tilbage til Fabrikanten, hvoraf han altsaa skal afholde alle Generalomkostninger, Renter af Fabrikken, Udgifter til Funktionærer o. s. v. Se det er Eksempler, som selve det praktiske Liv giver, og som viser, at det ikke er nødvendigt, at Tolden udnyttes, og det staar dog altid i Lovgavernes Magt at forhindre, at Tolden udnyttes, i hvert Tilfælde væsentligt, man behøver jo blot at nedsætte Beskyttelsen.

I den Betænkning, som Landhusholdningsselskabet udgav i Anledning af Diskussionen om Toldlovens Revision i 1894, udtaler det, at Landbruget som Helhed sandsynligvis vilde tabe ved at ophæve Forbrugsafgifterne og erstatte dem med direkte Skat. Nu maa man huske paa, at et eller andet Sted skal Statens Indtægter jo komme fra. Kommer de ikke ind det ene Sted, maa de komme fra det andet Sted, og det er stadig Befolkningen, der maa betale dem. Vi har ogsaa fra 1903—04 en Undersøgelse, som er foretaget af det engelske Board of Trade. Alle disse Undersøgelser koster jo megen Tid og er vanskelige at foretage. Det er uhyre let at komme med en Recept og sige: bare Frihandel — naar jeg tager det ind, saa er jeg sikker paa at florere. Men Beviset kan det tage lange Tider at faa, og en fornuftig Toldpolitik lader sig aldeles ikke gennemføre fra i Dag til i Morgen. Der skal vældige Forarbejder til, før det er muligt at gennemføre en saadan.

Da jeg omtaler dette, vil jeg dog tillade mig at erindre ærede Medlemmer og den højtærede Landbrugsminister om den store Forskel, der er paa at forandre Toldsatser i en Finanstoldtarif og i en Beskyttelsestoldtarif. En Finanstoldtarif vil sige en Tarif, som kun lægger Told paa Varer, der ikke bliver tilvirket eller dyrket i Indlandet, og dens eneste Hensyn er Hensynet til at faa Statskassen fyldt igennem denne Told. Man ønsker at faa noget vist ud af den. Lad os tage en Kaffetold. Naar man indfører f. Eks. 1 Million Sække Kaffe om Aaret og en Finansminister ønsker at faa en Indtægt heraf paa 2 Mill. Kr., saa kan han lægge 2 Kr. Told paa hver Sæk Kaffe, som kommer ind i Landet, og det kan han beslutte sig til 5 Minutter, før han gaar ind

og forelægger Forslag derom for Rigsdagen. Der sker ingenting. Hvis man saa efter 3 Maaneders Forløb er klar over, at man enten faar de Penge ind, eller at man ikke faar dem ind, altsaa hvis man allerede efter 3 Maaneders Forløb er i Stand til at bedømme Virkningen af denne Told, hvad gør man saa? Saa indretter man sig i Henhold hertil, idet man enten forhøjer Tolden eller nedsætter den. Derved sker heller ingenting. Det gør ikke det fjerneste, naar blot Staten faar Pengene ind; og faar man dem ikke ind, maa man tage dem paa en anden Maade.

Helt anderledes er det derimod, hvis man letsindig gaar hen og rører ved Beskyttelsestolden. Bagved en Beskyttelsestold ligger ikke Tal, bagved en Beskyttelsestold ligger ikke Penge, bagved en Beskyttelsestold ligger ikke Statskassen, men bagved en Beskyttelsestold ligger der *Mennesker*. Det er Mennesker, det drejer sig om, saa snart man rører ved en Beskyttelsestold. Saa snart man sætter en Beskyttelsestold ned, kan man gaa hen og ramme en hel Mængde Mennesker, der er inde i et Erhverv, paa en saadan Maade, at de kommer til at ligge Landet til Byrde. Det havde vi ogsaa Eksempler paa under Toldlovforhandlingerne i 1908. Der var jo et helt stort Erhverv, der den Gang beskæftigede 500 Mennesker — Kabel og Traad —, det var vel glemmt. Før Krigen beskæftigede dette Erhverv 1.700 Mennesker, det vil sige 1.700 Familier eller 1.500 Familier eller 1.000 Familier. Men man ramte dem saadan i første Omgang ved den Lov, at Fabrikationen havde maattet ophøre, hvis Toldpositionen var blevet gennemført. Man var altsaa nødt til at forandre den — naturligvis. Hvad vilde der ellers være sket? Ja, der vilde bare være sket det, at 500 eller 1.500 eller 1.700 Familier maatte ligge paa Gaden. Det er jo noget ganske andet end det, der sker, naar man rører ved en Finanstold, for dér kan Toldsatserne rettes paa 5 Minutter, og det er ganske ligegyldigt. Men en Beskyttelsestold kræver indgaaende Undersøgelser, før man rører ved den, og disse Undersøgelser kan ikke gaa ud fra et Princip eller fra en Almindelighed, men disse Undersøgelser maa dreje sig om konkrete Forhold, saaledes som de ligger fra Fag til Fag. En Undersøgelse af den Natur blev optaget i 1903—04 af det engelske Board of Trade, der vilde have Klarhed over — formodentlig til Brug for deres Forhandlingspolitik —, hvorledes de enkelte Lande stillede sig i Henseende til deres Beskyttelse overfor engelske Varer, og Talrækken, man dér kommer til, er ganske interessant til Brug